

nél hagyta volna Ruswormot és hazavezette volna hajdúit teljes számban, sértetlenül. Utódainál ugyanazon vitézség már nem tudta megvédeni több mint háromszáz hajdúnak életét.

Ezeréves történetünkben folytonosan változó formában jelentkeznek ugyanazon alapanyagok, különböző színekben bukkannak fel ugyanazon alapszövegek. Így találkozunk különböző árnyalataival a magyar hadierénynek is, mely azonban mindig ugyanazon alapszövege a nemzeti egyéniségnek, a X. század kalandozásaitól kezdve egész a XX. századba be, a világháborúban megbizonyított magyar katonai vitézségig. Ez az alapszöveg az, ami mindenkinek, minden korban, szemébe ötlük s ami egyedülállónak, pillanatnyi, előd és utód nélküli eltévelyedéssé bélyegezi Rusworm császári fővezérnek a magyar vitézséget gyalázó szavait.

Szekfü Gyula.

KAMASZOK.

*Még este szent a Rend, Család, a Miatyánk s a Hiszekegy.
S egy reggel fáj az ébredés, a rácsos gyermekágy rövid,
a ruha szűk, cipő szorít; szemrebbenés: nő láb, ököl;
szemrebbenés: nő agy, kebel, a lélek éhes szája nő,
a vérnek árja gáttalan, bilincstelen, bánattalan,
szűk lett a műhely, iskola, szűk a Család, az ég-bura,
hajrá! a gyémánt nyúl után, hajrá! a boldogság után,
hajrá mezők, hajrá hegyek, mindent szabad, mindent lehet!
Hopp, szakadék! ugorjuk át! Hopp, drótsövény! szakítsuk át!
Hopp, lesvelés, farkasverem: a Rend, a Törvény törei!
Hajrá! a gyémánt nyúl után, hajrá! a boldogság után!
Igy pusztá kézzel mégse megy: mert millió bozótja van
és millió miért-kökény szúrós, kuszált sűrűje van!
És hull a vérük hencegőn, kacag az izmuk hencegőn,
lihegve Istent keresik, fölényesen és hencegőn,
hogy megölik, ha meglelik, mert ő a Törvény, ő a Rend!
A nyersérő, ez kell nekik, villámparipa kell nekik,
forgószéllel kötődnek ők, vulkánpipán pipálnak ők,
a lelkük éhes gőzkazán, könyvekkel fűtik, etetik.
... S egy éjjel vérük megvadul, nem kell erő, nem kell tudás,
valami mást keresnek ők: a testi szépség templomát,
hol velkőzik a Szerelem... Bozótton, drótsövényen át,
át farkasvermen, tűzkörön, át poklon, törvény törein,
vacogó foggal, véresen rátörnek tilkos éjeken
és tolvajkulccsal feltörik a testi szépség templomát...
... Egy észrevéllen hajnalon a vér partos mederbe tér.
Lelkük fattyúhajtásait cirokseprőnek lenyesik
és leseprik az utakról a buja szíromhavazást.
Az erdőirtást átveszik, a hidépítést átveszik,
hajók kormányát átveszik, az ekét, malmot átveszik,
a régi Fáklyát átveszik, az Istent megsüvegelik,
mert ők lettek a Rend, Család, a Miatyánk s a Hiszekegy.*

Mécs László.